

نظریه‌ها و درمان

در

اختلالات روانی

دکتر سید حمید آتش‌پور

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان (اصفهان)

دکتر محمدرضا عابدی

عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

محبوبه هادی‌پور

سرشناسه: دکتر پور، سید حمید، ۱۳۴۳ -
 عنوان و نام پدیدآور: نظریه‌ها و درمان در اختلالات روانی / دکتر سید حمید
 مشخصات ناشر: انتشار پور، دکتر محمدرضا عابدی، محبوبه هادی پور
 مشخصات ظاهری: تهران: نشر قطره، ۱۳۹۱
 فروست: ۱۸۴ ص
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۹-۵۹۵-۲
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
 یادداشت: واژه‌نامه
 موضوع: روان‌شناسی آسیب‌شناسی
 موضوع: بیماری‌های روانی
 موضوع: بیماری‌های روانی - تشخیص
 موضوع: بیماری‌های روانی - درمان
 موضوع: روان‌درمانی
 شناسه‌ی افزوده: عابدی، محمدرضا، ۱۳۴۵ -
 شناسه‌ی افزوده: هادی پور، محبوبه
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ن ۶ / ۴۵۴ RC
 رده‌بندی دیویی: ۶۱۶/۸۹
 شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۲۸۴۰۱۰۸

ISBN: 978-600-119-595-2

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۹-۵۹۵-۲

نشر قطره

نظریه‌ها و درمان در اختلالات روانی

دکتر سید حمید آتش‌پور

دکتر محمدرضا عابدی - محبوبه هادی‌پور

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۱

چاپ: دیجیتالی نقش

تیراژ: ۵۵۰ نسخه

بها: ۶۵۰۰ تومان

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است.
تکثیر تمام یا بخشی از این کتاب به هر شکلی
(به صورت صوتی، تصویری، الکترونیکی و...)
منوط به اجازه‌ی کتبی ناشر است.

خیابان فاطمی، خیابان ششم (شیلخ)، پلاک ۳

دورنگار: ۸۸۹۶۸۲۹۶

۸۸۹۷۳۳۵۱-۳

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۵۱۶۵

www.nashreghatreh.com

info@nashreghatreh.com

nashreghatreh@yahoo.com

Printed in the Islamic Republic of Iran

فهرست

۹	مقدمه.....
۱۱	فصل اول: تعریف و طبقه‌بندی روان‌شناسی نابهنجاری.....
۱۲	غیرنوعی یا نابهنجار.....
۱۳	چه کسی نابهنجار است؟.....
۱۴	دیدگاه آماری رفتار نابهنجار.....
۱۵	انحراف از هنجارهای اجتماعی.....
۱۷	آشفته‌گی روان‌شناختی.....
۱۸	رفتارهای ناسازگار و خطرناک.....
۱۹	بهداشت روانی.....
۲	کلام آخر.....
۲۳	فصل دوم: نظام‌های طبقه‌بندی و تشخیص نابهنجاری.....
۲۴	نظام DSM.....
۲۵	روند تاریخی DSM.....
۲۷	محورهای پنج‌گانه DSM.....
۳۵	نظام طبقه‌بندی بین‌المللی بیماری‌ها (ICD).....
۳۹	فصل سوم: فرایند تشخیص و ارزیابی.....

۴۰	ارزیابی سیستم‌های تشخیصی
۴۲	مزایای برچسب‌های تشخیصی
۴۳	ارتباط میان متخصصان
۴۳	پژوهش
۴۴	ندابیر بالینی
۴۴	تأثیر فرهنگ در تشخیص‌های بالینی
۴۷	فصل چهارم: رویکرد روان‌پویایی
۴۸	مفروضه‌های دیدگاه روان‌پویایی
۵۰	تجربه‌های اولیه و اختلالات روان‌شناختی بعدی
۵۲	نظریه‌ی فرویدی‌ها و آسیب‌شناسی روانی
۵۳	مدل روانی - جنسی فروید
۵۵	رشد روانی - جنسی
۵۸	ارزیابی روان‌پویایی فروید
۶۰	دیدگاه‌های روان‌پویشی پس از فروید
۶۳	جایگاه فروید در تاریخ
۶۷	درمان‌های روان‌پویایی معاصر
۷۰	فصل پنجم: رویکرد انسان‌گرایی
۷۱	مفروضه‌های زیربنایی رویکرد انسان‌گرایی
۷۳	دیدگاه‌های رویکرد انسان‌گرایی
۷۷	گشتالت‌درمانی
۸۰	فصل ششم: رویکرد زیست‌شیمیایی
۸۱	مفروضه‌های رویکرد زیست‌شناختی
۸۳	سیستم عصبی و رفتار
۸۴	نورون‌ها و سیناپس‌ها
۸۷	نقش مغز در رفتار
۹۰	سیستم عصبی خودمختار
۹۱	سیستم درون‌ریز

۹۲	تأثیرات ژنتیک بر رفتار
۹۳	مفاهیم اساسی در علم ژنتیک
۹۶	مدل‌های انتقال ژنتیکی
۱۰۱	درمان‌های زیست‌شناختی
۱۰۱	دارو درمانی
۱۰۲	داروهای ضد اضطراب
۱۰۳	داروهای ضد افسردگی
۱۰۶	داروهای ضد روان‌پریشی
۱۱۰	درمان با تشنج برقی
۱۱۲	جراحی روانی
۱۱۳	پس‌خوراندن زیستی
۱۱۴	ارزیابی دیدگاه زیست‌شناختی
۱۱۶	فصل هفتم: رویکرد اجتماعی به آسیب‌شناسی روانی
۱۱۷	مفروضه‌های رویکرد اجتماعی
۱۱۸	دیدگاه‌های اجتماعی در بیماری‌های روانی
۱۲۱	نظریه‌ی برجسب‌زنی
۱۲۴	ساختارگرایی اجتماعی
۱۲۷	توضیحات اجتماعی اختلالات روانی
۱۲۹	مراقبت‌های اجتماعی
۱۳۰	دیدگاه‌های بهداشت روانی و اجتماعی
۱۳۴	فصل هشتم: رویکرد یادگیری
۱۳۵	مفروضه‌های رویکرد یادگیری
۱۳۸	شرطی شدن کلاسیک
۱۳۸	شرطی شدن کنش‌گر یا عامل
۱۴۱	یادگیری اجتماعی مشاهده‌ای
۱۴۳	درمان‌های رفتاری
۱۴۴	فنون درمانی

۱۵۸	فصل نهم: رویکرد شناختی.....
۱۵۹	مفروضه‌های رویکرد شناختی.....
۱۶۰	نظریه‌ی شناختی و درمان.....
۱۷۱	رویکرد شناختی - عصب‌روان‌شناختی.....
۱۷۴	درمان‌های شناختی - رفتاری.....
۱۸۰	منابعی که در متن به آن‌ها اشاره شده است.....

مقدمه

در درس آسیب‌شناسی روانی، اکثر دانشجویان علاقه‌مندند به محض معرفی بیماری‌های روانی، درمان این نوع بیماری‌ها نیز معرفی شود و حتی درمان انتخابی هر بیماری نیز ذکر شود. این اتفاق در درس نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی هم به نوعی دیگر پیش می‌آید، یعنی در آن دروس هم دانشجویان متوقع‌اند به محض این‌که نظریه‌ای بیان می‌شود، این نظریه به مسائل رایج در مراکز مشاوره و کلینیک‌ها ارتباط داده شود.

اگرچه این نوع درخواست‌های دانشجویان منطقی است، ولی پاسخ به آن‌ها در یک درس با اهداف و سرفصل‌های مشخص مقدور نیست. از این‌رو معرفی کتابی که بتواند این هر دو را توأماً دنبال کند، ضروری است. کتاب حاضر با همین هدف نوشته شده است و قصد دارد، در سطح مقدماتی، به معرفی بیماری‌های روانی و در کنار آن به نظریه‌های مربوط به این بیماری‌ها بپردازد. از این رو برای نام کتاب مقدمه‌ای بر

نظریه‌ها و درمان در اختلالات روانی پیشنهاد شد. همه‌ی اساتید و همکاران گرامی معتقدند، نوشتن چنین کتابی کار آسانی نیست، بلکه با چاپ کتاب‌های بسیار خوب در زمینه‌ی آسیب‌شناسی در سال‌های اخیر در خارج و داخل کشور، این کار دشوارتر می‌شود. بنابراین با توجه به هدف کتاب یعنی مرتبط کردن آسیب‌شناسی با درمان و نظریه‌ها از همه‌ی اساتید و همکاران گرامی تقاضا می‌کنیم، نظرات و انتقادات خود را نسبت به کتاب گوشزد کنند، تا در چاپ‌های بعدی مدنظر قرار گیرد. ضمن این که در نظر داشته باشیم، این کتاب، کتابی مقدماتی در مورد معرفی آسیب‌ها، نظریه‌ها و درمان است.

خوانندگان محترم نیز در نظر داشته باشند، این کتاب با شروع از اولین دروس آسیب‌شناسی روانی سعی دارد، مفاهیم مربوط به آسیب‌شناسی را با زبانی ساده با مفاهیم نظریه و درمان مرتبط سازد، تا از این رهگذر به خوانندگان گرامی نگرشی کلی مبتنی بر هر سه موضوع ارائه دهد. بنابراین خواندن هر سه بحث آسیب، نظریه و درمان می‌تواند در توسعه‌ی این نوع نگرش موفق باشد. اگر چه خواندن این کتاب برای کسانی که دروس آسیب‌شناسی را گذرانده‌اند، ممکن است ضروری نباشد، ولی پیشنهاد می‌شود، این افراد هم کتاب را مطالعه کنند، چرا که هدف اصلی کتاب توسعه‌ی نگرشی کلی‌نگر با توجه به مفاهیم سه‌گانه‌ی مطرح شده است.

در پایان ضمن تشکر از خوانندگان محترم به خاطر انتخاب این کتاب پیشنهاد می‌شود، نظرات و پیشنهادات خود را جهت بهبود کتاب در چاپ‌های بعدی به مؤلفان کتاب هدیه کنند.

سیدحمید آتش‌پور

محمد رضا عابدی - محبوبه هادی‌پور